

Uw kind heeft moeite met lezen

*Wat kunt u van
De Noordkaap verwachten?*

obs **DE NOORDKAAP**

Inhoud

Voorwoord	3
1 Leesproblemen	4
2 Mogelijk dyslexie	4
2.1. De dagelijkse lespraktijk.	4
2.2: De stappen die genomen moeten worden voor onderzoek aangevraagd kan worden.	5
2.3 Wat kunt u als ouder zelf ondernemen?	5
3 Wat doen wij wanneer uw kind een dyslexie verklaring heeft en de begeleiding is gestart?	5
5 Wat mogen wij niet doen?	6
6 Welke toetsen nemen we af?.....	7
Groep 1	7
Groep 2	7
Groep 3	7
Groep 4	7
Groep 5	7
Groep 6, 7 en 8	7

Voorwoord

Het goed kunnen lezen is een van de belangrijkste vaardigheden in onze maatschappij. Hoe vaak leest u iets? De verpakking, de verkeersborden, een mail, de ondertiteling?

In de meeste gevallen is het leren lezen iets wat “vanzelf” gaat. Een aantal kinderen heeft hier echter veel moeite mee. Hier kunnen meerdere redenen voor zijn.

Als school willen wij u graag op de hoogte brengen van de stappen die wij nemen om ook uw kind goed te leren lezen.

Wellicht heeft uw kind moeite met lezen, misschien dyslexie.

We hopen dat dit document u duidelijk kan maken wat wij als school voor uw kind doen.

Mocht u naar aanleiding hiervan nog vragen hebben, neemt u dan gerust contact met ons op.

1 Leesproblemen

Wanneer de leerkracht merkt dat uw kind moeite heeft met het (aanvankelijk) lezen, zal de leerkracht contact met u opnemen. Naarmate de zwaarte van de problemen wordt een plan van aanpak opgesteld.

Voordat we het over een mogelijke vorm van dyslexie kunnen hebben, moeten wij een langere periode (anderhalf jaar) extra geoefend hebben. Verder hebben we drie toetsmomenten nodig. Dat zijn in eerste instantie de Cito leestoetsen van Eind groep 3, Midden groep 4 en Eind groep 4.

De M3 toets werkt als signalering. Op basis hiervan wordt een handelingsplan opgesteld. Wanneer de scores op deze toetsen drie keer tot het laagste niveau behoren, mogen we een aanvraag voor het onderzoeken naar mogelijke enkelvoudige ernstige dyslexie doen.

2 Mogelijk dyslexie

Voordat een kind in aanmerking komt voor onderzoek naar mogelijke dyslexie, is er al een heleboel gedaan. Meestal valt uw kind uiterlijk in groep 3 op. Het leesproces komt onvoldoende op gang. Wanneer de leerkracht een vermoeden van mogelijke dyslexie heeft, neemt hij contact met u op.

Tijdens dit eerste gesprek, specifiek op leesproblemen of mogelijke dyslexie gericht, geven wij aan wat de vervolgstappen zijn die de school gaat zetten.

Deze stappen bestaan uit twee hoofdonderdelen.

1: De dagelijkse lespraktijk

2: De stappen die genomen moeten worden voor onderzoek aangevraagd mag worden.

2.1. De dagelijkse lespraktijk.

Ieder kind met dyslexie is uniek. Hieronder beschrijven we wat in het algemeen voor kinderen met dyslexie werkt. Het kan zijn dat uw kind specifieke wensen of een andere aanpak vereist. Deze wordt dan in overleg met u als ouder besproken.

Voordat een dyslexie verklaring is afgegeven:

- Uw kind krijgt extra leesmomenen
- Uw kind krijgt onder andere extra instructie bij spelling

Het is belangrijk dat ieder kind zoveel mogelijk leest. Ook kinderen met leesproblemen hebben baat bij veel lezen. Wanneer we alleen maar gesproken teksten aanbieden, oefent het kind niet meer en zal het later in de maatschappij meer moeite krijgen om zich te redden. Uw kind leert dan voornamelijk om goed begrijpend te luisteren.

2.2: De stappen die genomen moeten worden voor onderzoek aangevraagd kan worden.

Het duurt een lange tijd voor een onderzoek aangevraagd kan worden. Er moet eerst aangetoond worden dat er geen andere oorzaken zijn die de leesontwikkeling bij uw kind beïnvloeden. Als school moeten wij aan kunnen tonen dat wij anderhalf jaar planmatig met uw kind gewerkt hebben. Dit betekent dat onze leerkrachten deze periode gewerkt hebben alsof uw kind dyslexie heeft. Dit heeft geen tot weinig resultaat opgeleverd.

Verder mag uw kind op de Cito toetsen van ons leerlingvolgsysteem drie keer achter elkaar niet hoger dan het laagste niveau scoren.

2.3 Wat kunt u als ouder zelf ondernemen?

Als ouder kunt u uw kind bij een onderzoeksbureau laten onderzoeken. Hier zijn kosten aan verbonden die door u als ouder moeten worden betaald. Er moeten kenmerken van dyslexie zijn. Wanneer u hiervoor kiest, bent u niet aan de strikte regels gebonden, die de scholen wel moeten hanteren. Soms werkt dit sneller, soms ook niet. In goed overleg met onze Interne Begeleider (IB-er) kunnen we kijken wat het best voor uw kind is.

3 Wat doen wij wanneer uw kind een dyslexie verklaring heeft en de begeleiding is gestart?

Na het vaststellen van dyslexie volgt er meestal een “behandeling”. Als school blijven we doen wat we al deden. Echter, meestal volgt een zeer intensieve begeleiding waarbij uw kind vijf dagen per week thuis aan het werk gaat. We proberen hier in de werkbelasting van uw kind rekening mee te houden.

Wij geven klassikaal onze lessen. Individueel proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de aanpak die uw kind leert tijdens de begeleiding. Graag blijven we op de hoogte van wat uw kind leert en vooral hoe uw kind dit leert.

Wat doen wij op school?

- Uw kind krijgt extra leesmomenten
- Uw kind krijgt extra instructie bij spelling
- Omdat een kind met dyslexie erg veel moeite moet doen om tekst om te zetten in taal, worden grotere stukken tekst voorgelezen. Dit gebeurt klassikaal, met klasgenoot/klasgenoten, met de leerkracht of thuis. Het kind krijgt zo de complete tekst ook te horen. Tijdens dit voorlezen leest het kind wel mee. De meeste kinderen hebben hier genoeg aan om de verwerking zelfstandig, of met hulp van een buurkind te maken.
- Omdat uw kind erg veel moeite moet doen om de tekst om te zetten in taal, kost dit extra tijd. Uw kind krijgt tijdens het normale werk en tijdens toetsen extra tijd om het af te maken. In principe laten we nooit een toets inleveren die niet af is. We willen immers weten wat een kind kan en weet. En we weten van dit kind dat het moeite met lezen heeft.
- We lezen boeken uit de bibliotheek. Hier zijn speciale boeken op leeftijd voor kinderen met dyslexie te vinden.
- Vanaf groep 6 kan uw kind de beschikking krijgen over een tablet. Hier staat de app van Dedicom (Lex) op. Via deze app worden de lesboeken die wij gebruiken

voorgelezen. Hoe effectief dit middel is, is wel afhankelijk van het kind zelf. Niet ieder kind heeft hier baat bij. Belangrijk blijft het feit dat alle kinderen de basisschool moeten verlaten met een leesniveau van eind groep 6. Wanneer de oefening in het lezen wegvalt door het gebruik van de app, kan ervoor gekozen worden om deze niet of selectief in te zetten.

- Wanneer uw kind het prettig vindt, kan het lesmateriaal vergroot worden.

Aanpassingen bij het spellen:

- De kinderen krijgen extra tijd om werk te schrijven.
- We leren onze kinderen nu het blokschrift aan. Dit gaat gefaseerd. Eerst groep 3, dan groep 3 en 4. Zo gaan we elk jaar een groep hoger tot iedereen met het blokschrift schrijft.
- We rekenen schrijffouten niet altijd mee. Wanneer een kind een verhaal moet schrijven, is de spelling ondergeschikt aan het verhaal.
- Bij dictees kijken we naar de fouten die in de spellingsregel gemaakt worden die in dit blok aan de orde komen. Fouten die niet in dit blok aan bod komen zouden we wellicht niet of minder mee kunnen laten tellen. We zullen dit alleen in overleg met u als ouder doen. Dit is namelijk een directe aanpassing in ons onderwijs en heeft gevolgen voor de cijfers die uw kind op het rapport krijgt.*
- Proefwerken voor Engels of Aardrijkskunde kijken we fonemisch na. Wanneer het kind het woord weet, maar niet precies de schrijfwijze, kan ervoor gekozen worden het woord goed te rekenen. Dit ook weer in overleg met u als ouder.*

* Voor alle aanpassingen die gevolgen hebben voor de becijfering, is de handtekening van u als ouder vereist.

5 Wat mogen wij niet doen?

Wij gebruiken op school het Cito leerlingvolgsysteem. Hiermee volgen wij uiteindelijk acht jaar lang de ontwikkeling van uw kind. Voor de afname van deze toetsen gelden strikte regels. Deze toetsen mogen niet vergroot of voorgelezen worden. Wanneer we dit wel zouden doen, is de uitslag volgens Cito niet meer zuiver en mag die niet gebruikt worden

Hier zijn twee uitzonderingen op.

- Begrijpend lezen: Deze toets mag vergroot aangeboden worden en er mag extra tijd gegeven worden wanneer er een diagnose gesteld is.
- Eindtoets groep 8: Deze toets mag vergroot en gesproken aangeboden worden.

Wij vinden het belangrijk dat we gegevens krijgen die kloppen en waarmee we de resultaten over de hele schoolloopbaan met elkaar kunnen vergelijken. De Citotoetsen zullen worden afgenomen volgens de laatste Cito afspraken op gebied van dyslexie.

6 Welke toetsen nemen we af?

Groep 1

Peutertoets wordt ongeveer drie weken na binnenkomst afgenomen wanneer kinderen niet naar de peuterspeelzaal zijn geweest.

De sneltoets wordt afgenomen wanneer kinderen niet naar de peuterspeelzaal zijn geweest en er zorgen zijn rondom spraak/taal.

De observatielijsten voor taal worden het gehele schooljaar bijgehouden.

In januari en mei / juni wordt de toets Taal voor kleuters afgenomen.

Groep 2

De observatielijsten voor taal worden het gehele schooljaar bijgehouden.

In januari worden de toetsen voor het leesprotocol afgenomen voor het gebied letterkennis.

In juni worden deze toetsen voor het gehele leesprotocol afgenomen.

In januari en mei / juni wordt de toets Taal voor kleuters afgenomen.

Groep 3

Voor groep 3 houden we de signalering aan die VLL voorschrijft. Deze worden in oktober, januari, maart en juni afgenomen

In mei/juni nemen we de Drie Minuten Toets (DMT) af.

In mei/juni wordt ook begrijpend lezen afgenomen.

In januari en mei/juni verder nog de volgende toetsen: Spelling, Woordenschat.

Groep 4

In oktober nemen we de DMT en de AVI af bij alle kinderen uit deze groep.

Verder worden in januari en mei/juni de volgende toetsen nog afgenomen: DMT, AVI, Begrijpend lezen, Spelling en Woordenschat

Groep 5

In oktober nemen we de DMT en de AVI af bij alle kinderen uit deze groep.

Verder worden in januari en mei/juni de volgende toetsen nog afgenomen: DMT, AVI, Begrijpend lezen, Spelling en Woordenschat

Groep 6, 7 en 8

In oktober nemen we de DMT en de AVI af bij de leerlingen die risico lopen bij hun leesproces.

Verder worden in januari en mei/juni de volgende toetsen nog afgenomen: DMT, Begrijpend lezen, Spelling en Woordenschat

Avi wordt alleen bij leerlingen die risico lopen bij hun leesproces afgenomen.

Begrijpend lezen in mei/juni wordt ook alleen bij leerlingen die risico lopen bij hun leesproces afgenomen.

In groep 8 worden alleen de toetsen van januari gedaan. In april volgt dan nog de Centrale Eindtoets.